

VALG

Važne informacije za one koji planiraju da glasaju

Parlamentarni izbori i izbori Sami zbara 2009

Dan izbora je 14. septembar 2009.

Neophodno je da pokažete dokaz o identitetu pre nego što ćete moći da glasate.

KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET

Parlamentarni izbori i izbori za Sami zbor 2009

Storting, ili Parlament je norveški nacionalni skup izabran na demokratski način. 169 predstavnika se bira za zastupnike u trajanju od četiri godine. Njihova dužnost je da predstave populaciju svih 19 biračkih jedinica, koje se poklapaju sa 19 biračkih okruga Norveške. Najvažnije aktivnosti parlamenta su da donosi zakone, ustanovi državni budžet i sprovodi rad vlade.

Sameting, ili Sami zbor, je nezavisno, demokratski izabrano telo koje služi kao reprezentativni glasnik domaćeg Sami naroda u Norveškoj. 39 predstavnika se bira za zastupnike u trajanju od četiri godine. Njihova dužnost je da predstavljaju narod Sami u celoj Norveškoj. Sami zbor upravlja sopstvenim budžetom u okviru sistema koji je postavila centralna vlada. Sami zbor poseduje autoritet da donosi odluke u oblastima koje potпадaju pod njihov opseg.

Iskoristite svoje pravo da glasate i odlučite ko će da vas predstavlja u Parlamentu i u Sami zboru tokom naredne četiri godine. **Iskoristite svoj glas!**

Ova brošura sadrži praktične informacije za one koji planiraju da glasaju.

Dan izbora je ponedeljak, 14. septembar 2009.

Mnoge lokalne vlasti će takođe dozvoliti glasanje u nedelju, 13. septembra.

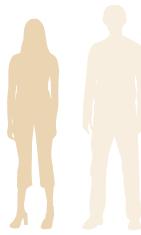
Neophodno je da pokažete dokaz o identitetu pre nego što ćete moći da glasate!

Čin glasanja zahteva da glasač koji nije poznat posmatraču koji nadgleda izbore mora da obezbedi dokaz o identitetu. Dokaz o identitetu može da bude važeći pasoš, vozačka dozvola ili bankovna kartica sa slikom, mada drugi tipovi identiteta mogu takođe biti dovoljni. Dokaz o identitetu koji pokazujete mora da sadrži ime glasača, datum rođenja i fotografiju.

Identitet glasača koji se nalaze u instituciji kao što je starački dom ili bolnica, ili koji su u pritvoru, može da potvrdi osoblje te institucije.

Svi registrovani glasači će dobiti poziv za glasanje. Poziv za glasanje sadrži informacije o tome gde i kako da glasate na dan izbora. Poziv za glasanje nije obavezan da biste glasali, ali ćete vreme ako ga imate sa sobom. Poziv za glasanje se ne prihvata kao dokaz o identitetu.

Glasači koji imaju pravo da glasaju i na parlamentarnim izborima, i na izborima za Sami zbor će dobiti dva poziva za glasanje.

Parlamentarni izbori

► Ko može da glasa?

Građani Norveške koji imaju preko 18 godina ili koji su napunili 18 godina u godini izbora imaju pravo da glasaju na Parlamentarnim izborima Norveške. Glasaci moraju biti, ili su bili, registrovani kao stanovnici Norveške.

► Kako i gde možete glasati?

Na dan izbora

Morate glasati na području opštinskog ovlašćenja na kome ste registrovani kao prebivalac. Ovo je područje opštinskog ovlašćenja gde je glasač registrovan kao stanovnik u Norveškom nacionalnom registru za populaciju 30. juna 2009. Možete glasati na bilo kom glasačkom mestu u okviru područja opštinskog ovlašćenja.

Ilustracije na sledećoj stranici pokazuju kako da popunite glasački listić na dan izbora.

Glasanje unapred

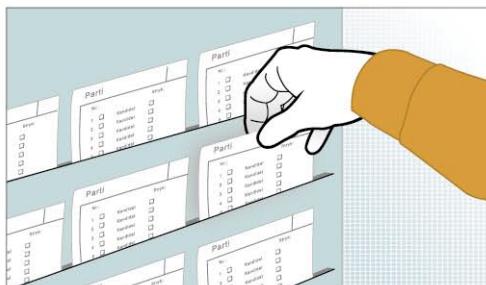
Može se obaviti u bilo kom području sa opštinskim ovlašćenjem do petka, 11. septembra 2009 uključujući i taj dan. Procedura glasanja unapred se razlikuje od procedure glasanja na dan izbora.

Procedura za glasanje unapred je kako sledi:

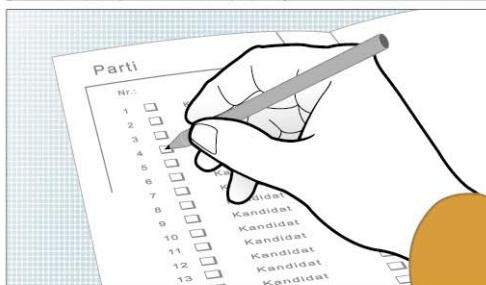
- 1) Morate da se pojavite lično pred posmatračem koji nadgleda glasanje, koji će vam obezbititi kovertu sa glasačkim listićem i pokazati vam glasačku kabinu ili odvojenu prostoriju.
- 2) Uzmite odgovarajući glasački listić i obeležite bilo koje promene koje želite da učinite.
- 3) Ukoliko glasate na drugom izbornom mestu, a ne tamo gde ste registrovani da prebivate, dobijete poseban glasački listić zajedno sa kovertom za glasački listić. Glasački listić sadrži imena registrovanih političkih partija bez imena njihovih kandidata. Obeležite sa 'X' ili napišite ime partije/grupe za koju želite da glasate. Takođe možete da zadržite i koristite glasački listić sa vašeg glasačkog mesta ukoliko želite da obeležite bilo kakve promene.
- 4) Stavite glasački listić u kovertu za glasački listić.
- 5) Predajte je posmatraču koji nadgleda glasanje, koji će u vašem prisustvu staviti kovertu za glasački listić i poziv za glasanje u kovertu, zapečatiti je i staviti u glasačku kutiju. Vaš glas će biti prosleđen vašoj ovlašćenoj opštini radi uključivanja u prebrojavanje glasova.

Ukoliko ste bolesni ili invalid, možete se obratiti lokalnoj vlasti da bi glasali kod kuće. Opštinska vlast će vas obavestiti o tome kada i gde možete da glasate.

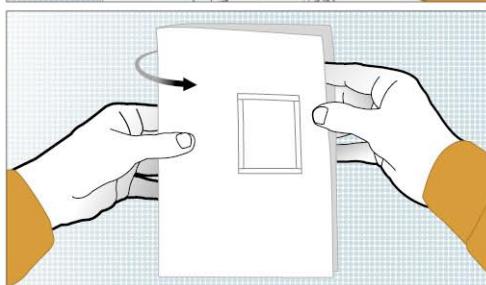
► Kako da glasate na dan izbora?

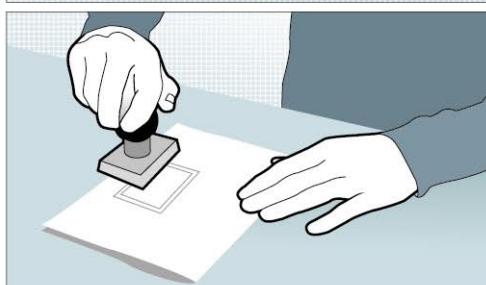
1 Izaberite odgovarajući glasački listić.

2 Obeležite bilo koje promene koje želite da učinite na glasačkom listiću (pogledajte uputstva na sledećoj stranici).

3 Preklopite glasački listić sa imenima partija ka unutra, a polje za pečat ka spolja - na ovaj način, niko neće moći da vidi za koga glasate. Glasački listić ne treba stavlјati u kovertu ili bilo koji drugi omot.

4 Odnesite glasački listić posmatraču koji nadgleda glasanje na pečatiranje sa spoljašnje strane. Samo pečatirani glasački listići su važeći!

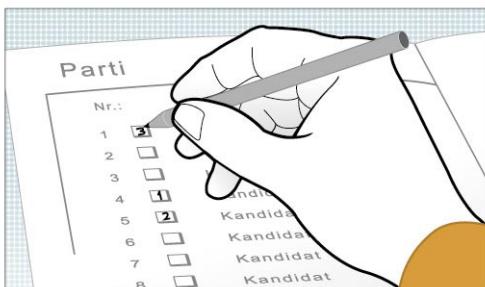

5 Stavite pečatirani glasački listić u glasačku kutiju.

► Kako da vi obeležite promene na glasačkom listiću?

Na vama je da odlučite da li želite da obeležite promene na glasačkom listiću! Ukoliko ne obeležite nikakve promene, vaš glas će se računati za kandidate prema redosledu kojim su dati na glasačkom listiću.

Kako obeležiti promene na glasačkom listiću:

Menjanjem redosleda kojim su kandidati dati

Unesite (nov) broj u kvadratič **levo** od imena kandidata da biste jasno naznačili svoje oporedeljenje za redosled.

Brisanjem kandidata sa spiska

Postavite krstić ili štiklirajte kvadratič sa desne **strane** od imena kandidata koje želite da obrišete sa spiska.

Ne oklevajte da učinite promene. Procedura za to je objašnjena na glasačkom listiću. Vaš glas neće biti nevažeći, čak i ako pogrešite!

► Ko se bira?

Mesta u parlamentu su raspodeljena na izbornom nivou među partijama i grupama od kojih je svako bazirano na broju glasova.

Ukoliko više od polovine ustavotvornog glasačkog tela koje glasa za datu partiju ili grupu obeleži promene za istog kandidata, ovo može biti od pomoći u utvrđivanju toga koji su kandidati izglasani za parlament. U suprotnom, za kandidate se glasa prema redosledu u kome su navedeni na glasačkom listiću.

Za više informacija pogledajte www.valg.no

Srećno glasanje!

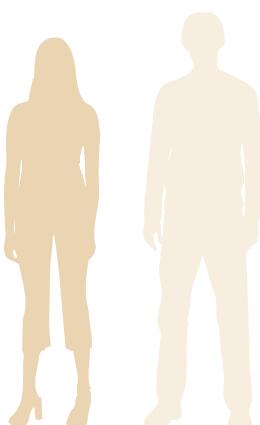
Izbori za Sami zbor

Svi koji imaju pravo glasa na izborima za lokalno veće i koji su upisani u birački spisak Samija imaju prava da glasaju na izborima za Sami zbor. Krajnji rok za upis u glasački registar Samija je 30. jun, 2009. Oni koji imaju pravo da glasaju i na parlamentarnim izborima i na izborima za Sami zbor mogu da glasaju na oba izbora.

Oni koji su registrovani kao stanovnici na području sa opštinskim ovlašćenjem gde je manje od 30 prebivaoca imalo pravo da glasa na poslednjem izboru za Sami zbor, neće moći da glasaju na dan izbora. Umesto toga, pravo na glasanje se može obaviti glasanjem unapred. Internet prezentacije Sami zbora sadrže detalje za koju od ovlašćenih opština ovo važi.

Glasači mogu da izaberu da promene redosled kandidata na glasačkom listiću.
Glasači ne mogu da izaberu da obrišu kandidate.

Sami zbor šalje informacije o izborima za Sami zbor svima koji su upisani u birački spisak Samija.

Za više informacija pogledajte www.valg.no i www.sametinget.no
Srećno glasanje!

Objavljeno avgusta 2009. od strane Ministarstva lokalne vlade i Regionalnog razvoja
Ova publikacija je prevedena na osam jezika, svi su dostupni na www.valg.no

Br. publikacije H-2229 Bosnisk-serbisk-kroatisk